

Téma: *Smluvní vztahy při poskytování energií*

Autor: Alexandra Bejvančická

Vedoucí: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomová práce Alexandry Bejvančické je zaměřena na smluvní vztahy při poskytování energií. Autorka si téma zvolila jako individuální. Je zřejmé, že se jedná o problematiku velmi aktuální a pochopitelně i velmi praktickou, neboť smluvních vztahů v souvislosti s dodávkami energií jsou v České republice uzavřeny řádově stovky tisíc a velmi často dochází k jejich změnám či rušení a uzavírání nových. Ač se na první pohled může zdát, že se tato problematika pohybuje na hraně mezi právem veřejným a soukromým, s ohledem na to, že jedním ze základních zdrojů úpravy je energetický zákon (č. 458/2000 Sb.), jde ve své podstatě o téměř čistě soukromoprávní tematiku, v převážném rozsahu o speciální výšeč úpravy ochrany spotřebitele. Z tohoto úhlu ke zpracování přistupuje i autorka, kterou lze hned v úvodu pochválit za odvalu si tuto nikterak jednoduchou materii k bližšímu rozboru zvolit.

Samotný text práce je rozvržen do čtyř částí (vyjma *Úvodu* a *Závěru*). První nazvaná obecně *Subjekty smluvních vztahů* je zaměřena především na vysvětlení základních pojmů a hned v úvodu jasně potvrzuje roztržitost úpravy, která je terminologicky značně nejednotná. V další pasáži se autorka zabývá právy a povinnostmi účastníků smluv. Výklad je zde zacílen jednak obecně na práva a povinnosti spotřebitele a dále i na základní práva a povinnosti spotřebitele v rámci smluv uzavíraných při dodávce energií. Následná kapitola nazvaná *Smlouvy mezi účastníky spotřebitelských vztahů v energetice* pojednává o několika ucelených tématech. Předně je to vymezení obecných náležitostí smluv, v podání autorky s návazností na smlouvy v energetice. Samostatná podkapitola je vyhrazena pro jednotlivé smluvní typy podle energetického zákona. Zvýšenou samostatnou pozornost věnuje také uzavírání smluv mimo obchodní prostory. Velmi přínosnou je pak podkapitola 4.4 věnovaná vybraným problémům smluvního práva podle nového občanského zákoníku. Poslední část práce směřuje k popisu relevantních směrnic Evropské unie, které se zabývají či dotýkají spotřebitelských smluvních vztahů v energetice. Uvedené rozvržení je výsledkem poměrně dlouhého úsilí autorky, kdy původní pracovní verze textu oproti té finální doznala podstatných změn. Přehledné a logické rozvržení zvolené problematiky bylo pro autorku jednou z největších překážek, které musela při zpracování překonat, zejména s ohledem na to, že v porovnání s jinými „tradičními“ tématy, nemá to její žádnou obvyklou výkladovou strukturu. Autorka v tomto bodě uspěla. Téměř v celém rozsahu práce se jí daří udržet linii výkladu. Občas se opakuje, resp. vrací k problémům, které již řešila, byť s menší pozorností (například smlouvy uzavírané mimo prostory obvyklé k podnikání), nicméně jde opravdu jen o ojedinělé případy. Výklad je více méně vyvážený, a musí-li volit k bližšímu rozboru, s ohledem na rozsah práce, jen některé problémy, vždy se jedná o otázky úzce související s jejím tématem (například v rámci kapitoly o úpravě smluv dle NOZ). Rozsah odevzdaného textu splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

Metodika výkladu se podřizuje daností tématu. K mnohým a nutno říci podstatným částem textu lze namítnout, že jde o pouhé parafrázování zákonného textu, resp. podzákoných předpisů či předpisů interních. To se projevuje i absencí literárních citací v těchto částech práce. Tato připomínka je jistě na místě a nelze ji pominout, neboť je do značné míry pravdivá. Mnohé

pasáže volají po detailnějším rozboru, řada jiných by zasloužila konfrontování se závěry právní nauky. Mnohde mohl jít výklad více do hloubky. Například vymezení jednotlivých smluv v kap. 4.2 by neškodilo více vysvětlit, jaký je rozdíl mezi jednotlivými smlouvami, a uvést na praktických příkladech, kdy dochází k uzavírání jednotlivých smluv, jaké výhody či nevýhody uzavření těchto smluv zákazníkovi přináší atd. Nicméně je třeba poukázat na to, že zvolené téma je v právní literatuře zkoumáno a rozebíráno zcela okrajově a množství zdrojů je tedy velice omezené. Navíc se jedná o problematiku, která podléhá velmi častým změnám a neustále se vyvíjí. Ač se na první pohled může zdát téma poměrně úzké, při bližším náhledu je zřejmé, že se jedná o materii, která se prolíná celou řadou předpisů, značně rozsáhlých a mnohdy nejednotných, často inspirovaných evropským právem, mezi kterými je poměrně omezená provázanost, trpí terminologickou nejednotností, obsahují řadu termínů spíše technického charakteru, jinde neužívaných atd. Snaha o komplexnost výkladu, provázání materie jednotlivých předpisů, a to navíc se zahrnutím popisu změn, které přináší nový občanský zákoník, je tedy na druhou stranu nutně vyváženo určitým zjednodušeným pojetím výkladu. U daného tématu lze však tento přístup pochopit. Kladně je pak třeba hodnotit snahu autorky o vlastní kritické zhodnocení úpravy. Velmi dobře se jí daří do výkladu začlenit i vybrané aspekty nové úpravy občanského práva, které se věnuje průběžně v jednotlivých kapitolách i v ucelené samostatné pasáži.

Formální a stylistická úroveň práce je postižena jistými nedodělkami. Ať již jde o vytištění názvu kapitoly 3.6 hned v obsahu tučným písmem, nepřesně opsaný citovaný text tak že věta poněkud ztrácí význam (s. 12 - poznámka pod čarou č. 17), neuvedení čísla části občanského zákoníku (opravdu nestačí uvést, že se na smlouvy bude vztahovat ustanovení hlavy páté, je třeba uvést rovněž, ve které části OZ se tato hlava nachází), zákonem *řečenou povinnost* (na s. 22) popřípadě další prohršky (*např.* s. 27 – *Dle § 30 odst. 2 h*); s. 29 – *být i jiná* atp.), jde o dílčí nedostatky, které sice čtenář nepřehlédne, nicméně četností ani významem práci zásadně neovlivňují.

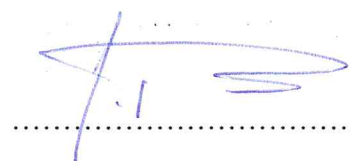
Při práci s odbornou literaturou vychází autorka z platné citační normy. Trochu matoucí je způsob používání komentáře k občanskému zákoníku od nakladatelství C.H.Beck, kde autorka v citacích uvádí oba svazky, není pak jasné, ze kterého z nich je citovaná stránka. Shoda cca 7% práce s jinými texty, která vyplynula z automatického porovnání práce, připadá v naprosto převážném rozsahu na *Etický kodex obchodníka v energetických odvětvích*, který je uveden v příloze 2., o porušení pravidel autorské etiky se tedy nejedná.

S ohledem na podané hodnocení je možné uzavřít, že autorce se podařilo odevzdat vyvážený text, který dostatečně přehledným způsobem seznamuje čtenáře s podstatnými atributy zvolené problematiky. Práci proto k obhajobě **doporučuji** a v případě jejího úspěšného zvládnutí jí navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Otázky:

Zhodnoťte, jaké základní klady popřípadě záporny přináší do smluvních vztahů v energetice nový občanský zákoník. Je podle Vás nutné v souvislosti s přijetím NOZ novelizovat energetický zákon?

V Plzni dne 11.5. 2013

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.